

Dovolj je množičnosti, potrebujemo individualne goste

Da bi v Slovenijo pritegnili zahtevnejše posameznike, potrebujemo posebno, inovativno ponudbo in osebni pristop

ANDREJA SALAMUN

andreja.salamun@finance-on.net

Ponudniki, ki stavijo na inovativnost, predlagajo, naj Slovenija pritegne individualne goste in jih pocklja z osebnim pristopom. Poleg tega mora urediti ceste, zmanjšati zaplete na mejnih prehodih in sprejeti kak dober gospodarski ukrep.

Da ima naša država veliko možnosti za razvoj drugega turizma, je jasno, a posameznike, ki to res ponujajo, bi zlahka preštel na prste. Trije od njih so gotovo Movia v Goriških brdih, spodnjeidrijski Kendov dvorec in turistične hiše Nebesa iz zgornješoške doline. Vsi so do trenutne turistične strategije precej kritični in pravijo, da premalo združujemo moči.

Razvijati je treba lokalne posebnosti

V Kendovem dvorcu, ki slovi po prekrasnem okolju in pristni kulinariki, gostje lahko najdejo kaj drugega. "Strateška prioriteta bi moral biti razvoj lokalnih posebnosti, ki jih ima Slovenija ogromno in jih turisti zelo cenijo," pravi Tanja Čar iz omenjenega dvorca. Meni, da je trenutna turistična ponudba še vedno preveč usmerjena na velike objekte in mesta, čeprav je počasi

INOVATIVNI IMAJO KONKRETNE PREDLOGE

V Šoški dolini bi morale imeti prednost naložbe v družinske hotele, turizem na vasi, v turistične agencije s posluhom, kaj se v obsoški naravi sme počenjati in kaj ne, našteva Bojan Roš. Trdno je prepričan, da bi morali Posočju prihraniti množični turizem. Aleš Kristančič meni, da bi morala Slovenija postati sinonim lepega življenja. Država bi lahko sprejela nekaj ukrepov, ki gospodarstvu ne bi škodovali, Sloveniji pa bi prinesli velik ugled, denimo, da bi vse pijače spet polnili v steklenice - povratno embalažo - in zmanjšali količino odpadkov. "Že na mejah bi goste opozorili, da v naši državi plastike ne sprejemamo." Drugi ukrep predlaga v kmetijstvu; živali naj živijo v čim bolj naravnem okolju. S tem bi popestrili naravo - Kras bi spet postal nezaraščen, marsikateri hrib bi dobil travnike - predvsem pa naj bi zdravo slovensko meso kupoval ves svet. Prav zdrava hrana nam po njegovem mnenju lahko prinese največ dodane vrednosti. "Če bi svetu znali ta dva ukrepa primerno predstaviti, bi lahko postala velik magnet za turizem," je prepričan.

čutiti spodbujanje manjših ponudnikov, kmečkega turizma ...

Poskrbeti je treba za malenkosti

Tudi Aleš Kristančič, lastnik Movie, je prepričan, da je naša država glede množičnega turizma naredila dovolj. "Nam pa še veliko manjka pri individualnih gostih, ki pridejo v Slovenijo z natančno določenim ciljem." Na Movio, kjer je turizem predvsem dopolnitev vinarstva in vinarstva, prihajajo turisti z vsega sveta, skupno pa jim je, da želijo uživati v pokušnji vin. "Običajno so to dobri gosti, ki nimajo veliko časa in so zelo

zahtevni. Ni jim pomembna količina denarja, ampak kaj bodo za svoj denar dobili," pojasnjuje Kristančič. Poskrbeti je treba za malenkosti, kajti na videz še tako nepomembna reč, kot je zaplet pri prehodu meje, lahko turistu pokvari bivanje v Sloveniji.

Za uspešen turizem so nujne prevozne ceste

Bojan Roš, lastnik Nebes, petih turističnih hišic v bližini Kobarida, je prepričan, da je večino vsega, kar je doslej v Zgornješoški dolini zraslo na področju turizma, samorastniško. "Izjema je morda Bovec, kjer pa se je država doslej vedla zaleta-

vo." Pomagala je postaviti smučišča na Kaninu in hotel, potem pa se za 30 let pouhnila. "Ob vsakem potresu je pisala razvojne programe, v njih poudarjala izkoriščanje naravnih danosti in razvoj turizma, a ta se ne more razvijati, če je prelaz Vrščič vsako leto zaprt več kot šest mesecev, če cesto čez Predel vse pogosteje zasipajo plazovi, če je glavna cesta med Kalcami in Tolminom od Godoviča naprej en velik 'bog pomagaj'," pojasnjuje Roš. Tako je dolina kot v mišnici, čeprav so prevozne ceste temelj turistične strategije.

Turisti ali kriminalci?

Podobno velja za drugo infrastrukturo, na primer za električna, vodovodna in telefonska omrežja. "Do Nebes pelje razdrapana državna cesta, elektrike in telefona zmanjka ob vsaki hušji nevihti, vodovod smo morali napeljati z lastnimi stroški," pravi Roš. Tudi Kristančič meni, da je država velikokrat neprijazna do prišlekov: "Vedno me razjezi, če imamo pri prehodu meje na voljo deset kolon, odprta pa je le ena. In še na tej s turisti pogosto ravna jo kot s kriminalci."

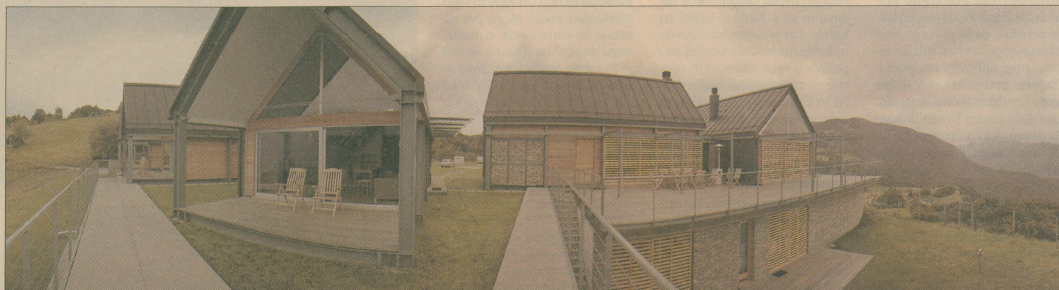
Neučinkovita strategija

"Da učinkovite turistične strategije v Sloveniji ni,

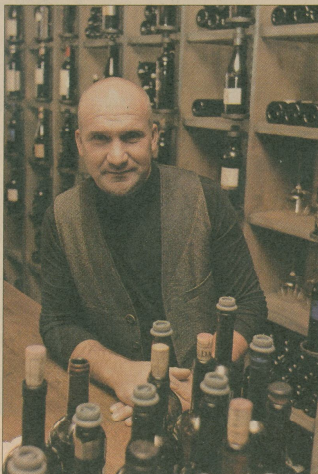
kaže tudi to, da nas v treh letih poslovanja, ko smo postali pojem nečesa posebnega v turistični ponudbi Slovenije, nihče ni vprašal, kaj pravzaprav počnemo, zakaj tako in ne drugače, kaj potrebujemo ..." pravi Bojan Roš. "Kam ciljajo strategiji, je videti le iz številnih dokaj nasilnih ponudb za praviloma drago oglaševanje v raznem predstavitvenem gradivu, za udeležbe na borzah in sejnih z dragimi kotizacijami," je kritičen.

Uradnike na teren

Kakšno turistično strategijo torej potrebuje Slovenija? "Morala bi graditi na individualnih gostih, kar pa ni preprosto, saj je za to potreben poseben občutek," pravi Aleš Kristančič. Pomembno je, pravijo v Kendovem dvorcu, da goste jemlješ kot osebe, ne kot številke. "Posvetiti jim moraš svoj čas, energijo in preseči okvir gost-gostitelj," pojasnjuje Tanja Čar. "Država naj pomaga tistim, ki turistom ponujajo nekaj posebnega, avtohtonega, res slovenskega," pravi Čarova. "Država oziroma ustanova v njenem imenu bi morala bedeti nad posameznimi vlagatelji, delati na terenu, ne v ljubljanskih pisarnah," predlaga Bojan Roš.

V družbi Nebesa, ki ima v bližini Kobarida pet turističnih hišic, trdijo, da učinkovite turistične strategije v Sloveniji ni. "Dokaz je tudi to, da nas - čeprav smo v turistični ponudbi nekaj posebnega - nihče ni vprašal, kaj počnemo, zakaj tako in ne drugače, kaj potrebujemo ..."

Aleš Kristančič, Movia: "Vedno me razjezi, če imamo pri prehodu meje na voljo deset pasov, odprta pa je samo en. In še na tistem s turisti pogosto ravna jo kot s kriminalci."

V Kendovem dvorcu menijo, naj država pomaga tistim, ki turistom ponujajo nekaj posebnega, avtohtonega, res slovenskega.